

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:
BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: Rotter L., Weisz H. és Krausz V. tözsdéjében.

A tisztviselők.

A tisztviselők mozgolódnak. Közledek a képviselőválasztások. Mindenki olyan embert akar küldeni az ország házába, a fényes új palotába, a ki az ő elveit, az ő vágyait, követeléseit teljesíteni kívánja. Hiszen azért képviselő. Ne felülről várja az utasítást a kegyelmes miniszteri ajkak sottogásaiból, hanem onnan, a kiknek kegyelméből, a kiknek szerény voksaiból, a bizalomnak, a mandátumnak őt esztendeig tartó épülete fölemelkedett. Ki ne tudná, hogy mily nagy a tisztikarnak hatalma. És ha nagy a hatalma, különösen a választások alkalmával, miért ne használná azt ki a maga javára?

Végignézz önmagán, rá gondol a családjára, a feleségére, nagyszámu gyermekeire, a kik, mint az orgonásipok veszik körül és mindegyik kér magának valamit. A tisztviselő nem járhat kopott ruhában, mint a nálánál alsóbbrendű és rangu halandók, a gyermekei szintén nem maradhatnak hátra. Iskoláztatni kell őket, mert a mi hazánkban dívó korlátolt fogalmak rossz néven veszik, ha egy tisztviselőnek a gyermeke kereskedő, vagy pláne iparos pályára megy, mintha az kevesebbet hozna a konyhára és nem vivná ki az igazak tiszteletét. Ezért marad aztán el a mi kereskedő és iparos osztályunk, azért kerül az egész nagyrészt a zsidók kezére. A tisztviselőnek a rangjával jár az is,

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TARCZAJA.

A hamu.

Egy elszánt mozdulattal az égő gyertya fölé tartotta azt a vastag, sürlően beírt sárgás levélpapírt, a Martos Gizella első levelét. A kapzsi lángok mohó étvágygyal nyaldosták körül azt az illatos nyalánkságot. Kéreo Laci pedig valami csodálatos meglepéssel bámulta, hogy szívják magukba a lángok egyik betűt a másik után, azokat a karcsu, leányos betűket.

Pedig mi mindent nem tett azokért a karcsu, leányos betűkért, a Martos Gizella betűiért, az a sok nyugtalanság, láz, álmatlan éjszakák!

Egyszer-egyszer azon vette magát észre, hogy mégis sajnálja a lángoktól. Kivált mikor egy-egy édes szót kaptak be: Látja, kedves Laci, én is szeretem magát...

Ezt az utolsó mondatot mégis meg akarta menteni; sajnálta, mert sok édes ő szerzett neki. Hanem megszégyelte magát. Tán nem is írta az a leány igazán; csak kacérkodott vele.

Martos Gizella csak kacérkodni tud, meg kellemetlenséget csinálni. Neki több kellemetlenséget ne csináljon. Nem is fog csinálni, arra esküszik.

És a lángok tovább szívták magukba azokat az édes szavakat Egytől-egyig mind, még azt is: a maga Gizellája.

Csak a hamu maradt meg.

hogy reprezentáljon. Színházba ritkán megy a családjával, de ha megy, olyan helyre ül, a hől feltűntet kelt. Ad zsúrt, elegánsat, ha amúgy a kontókönyvben emelkedik is a rovás. Szóval az emberek félnek embertársaiktól, usznak az árral és nincs erejük, hogy a gondolkozásmódot jobbra, vagy balra fordítsák. Az emberek is rosszak, mert ha a tisztviselő presztizsét csökkenni látják, rögtön előretolakódnak a „gyenge tesur“ nem éppen gyengéd elnevezésével.

Tartat előre! Fel kell használni az alkalmatosságot most, különösen a képviselőválasztások előtt. A képviselő ne önmagát, hanem azokat képviselje, a kik őt megválasztották.

Helyesnek és biztos célra vezetőnek tartjuk azt, ha a szövetségi eszme útján akarnak a tisztviselők önmagukon segíteni. Ez nekik is munkájukba kerül, de önmagukért dolgoznak. Adjon az állam, ha tud. De ne feledjük ám azt sem, hogy azt meg kell ám valakinek fizetni. Az a valaki pedig az az agyongyötört adózó polgár, a kik közül mindig többnek huzkodják ki a vánkost a feje alól.

De ha sikerül még annak a csavarnak a segítségével egyet-mást kiszorítani, ne tessék ám a tisztviselő uraknak olyanformán gondolkodni, mint itt Fejérvárott tették a megyénél, hogy a főtisztviselőknek legalább 100 percenttel több jusson az osztalékból, mint a szegény alsóbb rangu

rendszerint több gyermekü s aránytalanul rosszabbul díjazott tisztviselőknek. Mert azt is látják ám sokan és meghallják ám a méltatlankodásnak panaszzavát és könnyen igazságtalannak vagy egyoldalunak fogják tartani az egész mozgalmat.

Utazás egy kanonok körül.

Ely cím alatt egyes pesti lapok után a Székesfehérvár és Vidéke is jónak látta a nagy nyilvánosság elé hurcolni a székesfehérvári egyházmegyei kath. klérus egy tagjának, egy dignitáriusának szomorú esetét. Hogy előhurcolta, az az ő privát gusztsusa, hogy épen ott vette észre hibát és nem másutt, abban sem akadályozhatja senki. Beszél ugyan diszkreccióról is, — de hát mi abból nem igen sokat vettünk észre. Hogy hozzászólunk a dologhoz, csak azért tesszük, mert előadásában, állításaiban — nem tudjuk tudatlanságból-e, rossz akaratból-e — de sok helytelen és igaztalant találunk. Nem a védelem, hanem csupán az objektív igazság szempontjából szólnak a dologhoz.

— A Sz. és V. összes támadásainak éle abban kulminál, hogy az egyházi hatóság, a boldogult püspök, a mostani káptalani helynök és a káptalan miért nem fosztották meg Huszár Károly kanonokot kanonoki stallumától? Erre akarunk felelni.

A kanonoki állást Ő Felsége, az apostoli magyar király adományozza s attól Ő Felsége foszthatja meg, ha van rá bírói ítélet alapján kellőleg megokolt egyházi főhatósági előterjesz-

A bálokban azt pletykálta a leányoknak, hogy Kéreo Laci nem tud keringőzni.

Csak egyszer volt jó hozzá vagy egy hónapig. Kéreo Laci ekkor elhitette magával, hogy Martos Gizi csak azért kellemetlenkedett neki annyit, hogy észrevegye, csak azért, mert szereti.

Az igaz, hogy ezalatt az egy hónap alatt végigcsinálták a szerelmes emberek összes ostobaságait. De ez csak egy hónapig tartott. Valamelyik bálon bemutatta neki Császár Gabit, azt a híres monoklis fiút, a ki a Stefánia-uton délutánonkint négyest szokott hajtani. Martos Giza ekkor csinálta neki az utolsó kellemetlenségét. Császár Gabival táncolta az első négyest, a melyre már egy hónappal azelőtt lefogalta.

Ez volt az utolsó kellemetlenkedés. Többet nem kellemetlenkedik.

A kezébe vette megint a hamvvedret és nézegette. Nagyon tetszett neki az ötlet és mikor ott látta maga előtt mind a nyolc levél hamuját, hamvvedret nyilván s keresztül, hangosan elcacagta magát.

Hanem, a mint elcacagta magát, szemé-szája tele lett hamuval. A hamvak boszut álltak és kellemetlenkedtek.

A pók.

Lenn ültek a fűben egymás mellett és néztek a falevéllel incselkedő napsugarat, a virág-illatról becsipett pillangót, meg egymást, egymás-

tés. Ilyen okok azonban, a melyek erejénél fogva Huszár Károly kanonokot javadalmától megfosztani lehetne, eddig nem fordultak elő.

Mert miben kulminál az egész botrány?

Huszár Károly kanonoknak nagy vagyona volt, hogy mekkora, nem tudjuk, de néhány év előtt még százazrekre ment. Hogy ezt mily uton szerezte, nem tartozik ide. De hogy nem papi hivatali állásából jövedelmeiből verődött össze, az bizonyos. Vett és eladott, különösen mint zsámbéki plebánus olcsón nagymennyiségű bort vásárolván össze s azon jó áron túladva, óriási összegek boldogtalan birtokosa volt. Irt, vagy fordított körülbelül 90 féle könyvet. Ebből is ritka szerencsével pénzelt. A pénze, vagyona a sajátja volt. Ő szerezte, ő fíradott érte, hogy mennél többje legyen. Egyébiránt ez a tulajdonsága ifjusága óta ismeretes volt. Pénzéből az egyház és a jótékonycélu intézmények láttak legkevesebbet. Tudjuk nagyon jól mi magunk is, hogy akárhányszor kértük őt nem irányu célok istápolására, a mit ő rendszerint vagy megtagadott, vagy pedig nevétségesen csekély összeggel könnyített magán. Ez mind az ő privát dolga volt, a melyről Isten és lelkiismeretén kívül senkinek számot adni nem tartozik. Az ő sajátja a kanonoki jövedelme is, és nem közvagyon, mint a Sz. és V. helytelenül állítja. Abból, hogy a legtöbb katolikus pap, a kinek van, jövedelmének legnagyobb részét jótékony célra adja, egyáltalán nem következik, hogy arra őt az emberi törvények kötelezhetik is. Isten mindenestre kötelezi őt, meg a lelkiismerete is, ha nem tesz ezen kötelességének eleget, egyedül lelkiismerete fog eléje állani vádolóként, meg egykor az igazságos Isten, a ki a gazdagokra bizza a szerencsétleneknek és a bánatos szívűeknek vigasztalását.

De közbejött egy másik eset, a mit annyi pap oly jól ismer már. Jöttek az éhes rokonok, a kik valahonnan az atyafiságos viszonyok kapcsait fedezték fel a gazdag nagybácsihoz s gyöngyven levették a lábáról, előbb a magyaradi fűrdőt vetették meg vele, aztán rengeteg váltókat irattak vele alá s rövid két esztendő alatt sikerült a jó nagybácsit annyira vinni, hogy most több az adóssága, mint a hajszála. A szép va-

nak a tekintetét és arcát. Tekintetük forró volt és szelid, arcuk kipirult és egy kicsit merengő.

Néha-néha édes ostobaságokat fecsegtek. A magas, karcsu leány azt mondta halkán, sóhajtván:

— Milyen szép is, milyen boldog is minden; a napsugár is, meg az a bolondos pillangó is! Mást is akart mondani, azt is, hogy ő is boldog, nagyon boldog. De nem mondta.

Minek is mondta volna? Hisz ugy is tudták mind a ketten, megmondta azt nekik forró, szelid tekintetük, meg kipirult, merengő arcuk.

Most boldogok voltak, igen, nagyon boldogok voltak. Becsüptek ők is a boldogságtól, mint a pillangó a virágillattól; incselkedtek is egymással, akárcsak a napsugár a falevéllal.

Most boldogok voltak, nagyon boldogok. De vajon később is azok lesznek? Mindig azok lesznek.

Ezután erre gondoltak mind a ketten. Már nem incselkedtek egymással, nem is néztek egymásra, csak a pillangóra, meg a napsugárra.

Míntha azoktól akarták volna megkérdezni: — Később is? Mindig?

Azt tudták, hogy a napsugár és a pillangó boldog lesz később is, mindig.

Azok már értenek ehhez. Hátha megmondják?

Nem mondták meg.

... A leány hirtelen fölkiáltott:

— Ni egy pók, ott mászkál a vállán, igen, igen ott! Várjon csak, léveszem.

gyon éluszott, elkallódott s a kedves rokonok meg lehetnek elégedve.

Ez a tiszta, száraz tényállás. Elég őszintén és nyíltan beszéltünk egy katolikus papról, azt hisszük, hogy senkinek sem jut eszébe bennünket az igazságosság hiányáról, vagy a való tényállás elcsavarásáról vádolni.

És most ítélje meg bárki: elégséges ok-e mindez arra, hogy valakit egyházi javadalmától megfosszanak? Nem inkább azt kell-e itt mondanunk, hogy egy mindig szerencsétlen öreg emberről van szó, a ki részvétet érdemel? Miért szabjunk reája büntetést? Nem történhetik-e meg bárkivel, akármilyen polgári állásu emberrel, hogy akár rokonai, akár gyermekei megfosztják őt vagyonától. Kit kell érte elítelnünk, a szerencsétlent-e, vagy a szerencsétlenség előidézőit?

A mint mondtuk, Huszár Károly kanonok Ő Felségétől kapta kinevezését, Ő Felsége foszthatja is meg tőle. A boldogult püspök gyakran és erőlyesen figyelmeztette őt, a mi azonban eredményre nem vezetett. Az ő halála után a káptalanra, illetőleg a káptalani helynökre, Károly János apát-kanonokra hárult volna a nehéz kötelesség, hogy az egyház tekintélyét egy szerencsétlen ember gyengéivel szemben védelmébe vegye. A káptalan, illetőleg annak jelenlegi feje azonban a következő okból nem tehetett semmit. Először, mert elégséges kánoni ok elő nem fordult, másodsor: mert ha előfordult volna is, a káptalan viszonya Huszár Károly kanonokhoz olyan kényes természetű, hogy ilyenre nem vállalkozhatott. Ismét őszintén és leplezetlenül fogunk beszélni. Huszár Károly és a Káptalan között hosszabb idő óta per folyik. Ugyanis Huszár egykor a káptalani birtokoknak kezelője volt s mint ilyen egy számadás alkalmával 12 ezer s néhány száz forintra nyugtákkal nem tudott számot adni. A kiadások rovatában szerepelt az összeg, a melyet a boldogult Miehl, Stekl, Pellet és Benedek kanonokok hagyatékának, valamint a káptalan néhány élő tagjának kellett volna kifizetnie, de a mint maga is beismerte a kiküldött bizottság előtt, a fizetést nem eszközölte, viszont azt az összeget a káptalannak megteríteni nem akarta.

Az ügy végeldöntés végett a boldogult

Mikor levette, féltékenyen, szinte irigykedve tette hozzá:

— Maga boldog lesz, pók mászott a vállán. Hanem én, látja, én nem leszek boldog.

Ugy elkomolyodott azután, szeretett volna sirni is egy kicsit.

A szegény fiu megszeppent, mikor a leányra nézett. Ő is komolyan hitte, hogy ő boldog lesz, de a leány nem. Ugy megsajnálta.

Nézte, nézte komoran a megijedt leányt, sokáig, hosszan.

Egyszer csak fölcillant a szeme, valami mozgó szürkéséget látott a leány világos ruhájának az ujján. Egy pók volt. Hirtelen lekapta s odatartotta a leány elé.

Látja, maga is boldog lesz, nemcsak én. Még boldogabb! Boldogabbnak is kell lennie, jobban megérdemli, mint én.

A leány öntudatlanul bólongatott fejével. Igen, én is boldog leszek. Szeret engem is a jó Isten.

— Boldog lesz — lelkesedett a fiu — boldogok leszünk mind a ketten. De csak ugy leszünk boldogok — együtt.

Tekintetük megint olyan forró volt és szelid, arcuk kipirult és egy kicsit merengő.

Észre sem vették, hogy egymás kezét simogatták.

Hanem a selyemlábu, szürke pókról megfélekedtek. Szegényt összetaposták.

Rorák Imre.

püspök elé került, a ki a bizottság által szerkesztett és Huszár által is aláírt jegyzőkönyv alapján a jegyzőkönyvben kitüntetett hiányok megtérítésére ítélte őt. Huszár az ítéletben nem nyugodott meg, hanem a primáshoz fellebbezett, a ki Huszár Károly kanonokot az általa kiadásba tett, de senkinek ki nem fizetett összegek megtérítésének kötelezettségétől szintén nem mentette fel. Miután Huszár a kettős ítélet dacára sem akart fizetési kötelezettségének eleget tenni, káptalani jövedelmei a kitüntetett hiány megtérültéig visszatartattak. Huszár Károly rossz-hiszeműleg vélt igazát keresendő, az ügyet a polgári bíróság elé vitte.

Igy tisztán állhat mindenki előtt az ügy, hogy a káptalan még akkor is, ha elégséges ok forogna fönn, nem kérhetné Huszár Károlynak gondnokság alá való helyezését hisz az egész nyilvánosság azzal vádolhatná, hogy pereskedő ellenfelétől így akar megszabadulni.

Okos ember, a kiben a logika kéreke nem hiányzik, egy testületet, a papságot nem fogja hibáztatni egy szerencsétlen tagjának tévedéseiről. Lehetnek a városi, megyei, törvényszéki hivataloknak rossz, haszontalan bűnös tagjai, lehetnek, sőt vannak az újságírók között is olyanok, a kik hivatusuknak nem felelnek meg, de egyért, vagy egyesekért az egész testületet kérdőre vonni, felelőssé tenni, nem lehet, ha teszi valaki, ostobául teszi, bolondokkal pedig az istenek is hiába küzdenek.

Hogy a kanonok ur gazdaasszonyát elbocsátotta, és hogy hogyan bocsátotta el, hogy aztán egy ostoba kereseti pórt indított ellene, vajjon ezért a papság legyen felelős? Vajjon hol itt a logika? Nem inkább itt is a félrevezetőket kell okozni, azokat, a kik egy öreg, magas korában tehetetlen, félvezethető embert ily szerencsétlen ügybe belevittek?

Ha tud a Sz. és V. olyan dolgokat, a hol Huszár kanonokot láthatólag megcsalták, ha az a szerinte »hivatalból elcsapott, volt köztisztviselő« (mi ugy tudjuk, hogy államilag nyugdíjazott ember) csalt, lopott, álljon elő vele, örülni fogunk, ha az ügyesség figyelmét felhívhatjuk rá, de fejtetőre esett kívánságokkal kár előállani.

És azt se mondja, hogy itt »egyes főpapoknak a reverendával való visszaélései felett szemet hunynak«, hogy itt »takaróznak az Ur Isten köntösével«. Tessék azokat megnevezni, a kik így cselekesznek, a Klérus majd tudni fogja, hogy velük szemben mi a kötelessége.

A káptalannak tagjai megtették Huszár kanonokkal szemben kötelességeiket. Ismételten figyelmeztették, hogy rettenetes kelepcebe jut, haszontalan volt a kérés és könyörgés. Kímélsolyogta őket, aztán kikérte magának, hogy bárki az ő privát ügyeibe avatkozzék. Egyedül abban van igaza a Sz. és V.-nek, midőn Huszárt makacsnak nevezi. Makacs volt, a kinek makacs-ságán megtört minden jóakarát s tegye még hozzá azt is, hogy öreg korához akkora szellemi gyengeség is járult, a mely képtelenre tette őt arra, hogy a jó és rossz közt különbséget tudjon tenni.

És most azt kérdezzük: ki volt az, a ki Huszár Károlynak kanonokká való kinevezését kierőszakolta? Nem a liberális miniszter, Trefort Ágost? Az egyházi hatóság nem őt ajánlotta a megüresedett kanonoki állásra, váltig ellenzte a kinevezést, de ellenállása megtörtött a miniszter makacsságán, a kit épen a tiszteit liberális lapok szoktak minden egyes alkalommal sarkalni arra, hogy az ő szájuk íze szerint való emberek jus-

sanák az egyházi méltóságokra. Ebből tanulhatnának.

Végül csak annyit mondunk még: Huszár Károly kanonok élete, cselekedetei ifjúságától késő öregségeig, mély tanulságot rejt mindenre nézve, a papokra különösen, de világiak is tanulhatnak belőle, hogy *hogyan nem kell ienni*. Mert a pénz után való szertelen vágy idealizmusra teremtett lelket nem boldogíthat. Előbb-utóbb hajótörés fog bekövetkezni, elérheti az a szomorú sors, hogy élete végén reményeinek, vágyainak, munkájának csak romjait fogja látni, hogy összedültség légvárat, s a romok az ő lelke nyugalalmát, sőt talán még többet is maguk alá fognak temetni.

Azonban azt mindig jegyezzük meg magunknak, hogy egy szerencsétlennek cselekedeteiért ne tegyük felelőssé az összeséget, mert biztosíthatunk bárkit, hogy sem Fejérvárott, sem az egész megyében nem fog találni senki egy papot sem, a ki Huszár Károly cselekedeteit csak egy pillanatra is helyeselni tudná.

UJDNONSÁGOK.

— **Relatív gyilkosság.** Még mindig titokzatos homály fedi a bestiális gyilkosok személyét, a kik *Mihályi* Ferenc helybeli lakos, nap-számot vérszomjas kegyetlenséggel meggyilkolták s aztán — talán, hogy a gyilkosság gyanujától meneküljenek — a már élettelen hullát egy fűzfára felakasztották. A rejtélyes ügyről tudósítunk a következő: Özv. *Mihályi Józsefné* Rác-u. 27. sz. alatti lakos bár öt gyermeket felnevelt, annyi keserűséget, szívifájdalmat egyik sem okozott, mint *Ferenc*, a ki már csecsemő korában dajkájá kezéből kiesett s bár súlyos koponya-sérülést szenvedett, sikerült megmenteni az életnek. Ez az esés lón oka későbbi viharos életének, majd legutóbb tragikus kimúlásának is. Már mint serdülő ifjú épen az agybántalmak miatt könnyen hevülő, italozás után pedig valósággal örvengő volt. Nem is kerülte el sorsát, mert mintegy négy évvel ezelőtt — bár állítólag önhibáján kívül — egy sóstói harc alkalmával balfület hagyta a csataterén, tavaly pedig annyira fokozódott örvengése, hogy megkötözve lehetett csak megfékezni. A télen megnősült, igaz szerelemmel oltárhoz vezette *Jankovits András* Öreg-utca 29. sz. alatti lakos leányát. A fiatalok eleinte boldog házasságban éltek, bár szerényen, de rendezett, viszonyok között éltek, a fiatal menyecske boldogságát csak a férjén időnként mutatkozó nyavalya-rés tünete zavarták meg. Az egyébként hallgatag férj többször panaszkodott életintézéséről s okul mindannyiszor gyógyíthatlan betegségét emlegette. A szomorú sors végre is akarátán kívül utolérte. A múlt héten *Jankovits András*sal együtt elváltak *Berregi Györgynél* az aratómunkát. Egy darabig folyt is a munka rendesen, kedden azonban *Mihályi* Ferenc se hogy sem végezte el a dolgát ipa meglegedésére. Amikor azonban *Jankovits* ezért figyelmeztette, veje haragra lobbant s mert egy kis pálinkát is ivott már, féktelen dühét csak nagy nehezen lehetett csillapítani. A vele együtt dolgozó feleségével is összeveszett s csak a véletlennek köszönhető, hogy le nem kaszálta a lábáról. Este 9 óra előtt *Jankovitsné* hazament vacsorát főzni, de mert a család nem jött meg időben, még egyszer kiment a telekbe, mert tartott a veje garázdálkodásától. Élénk eszmecsere közepette ért haza az egész család *Jankovits* házához, a hol *Mihályi* rossz munkája még mindig vita tárgyát képezte. Sehogy sem

tudtak megbékülni, a perlekedés még nagyobb hévvel folyt, midőn *Jankovics* kijelentette, hogy *Németh Mihály* Öreg-utca 22. sz. alatti lakost az aratáshoz segítségül felfogadják. »Na ha ez is ott dolgozik, akkor én nem leszek ott«, mondotta *Mihályi* s mielőtt távozott volna, visszaküldte: Jól van apám, nekem már nem keres több kenyeret! Az öreg *Jankovits* csak annyit felelt rá: »magamnak sem keresek már ma holnap!« *Jankovics* nem engedte el a leányát *Mihályival*, sőt a lakása kulcsát sem adták oda, nehogy mindent összetörjön. Azzal a tudattal távozott *Mihályi*, hogy anyja Rác-utcai lakásán fog aludni. Ugy fél 10 lehetett, mikor *Mihályi* elhagyta ipa házát, azután hozzátartozói már nem látták.

Tegnap reggel 3 órakor *Jankovitsné* és leánya rosszat sejtve *Mihályi* keresésére mentek, de sehol sem hallottak róla. Folytatták tehát munkájukat s özv. *Mihályiné* aggódva várta, hogy szerencsétlen fiának sorsáról értesüljön. Reggel 7 óra tájban *Sulyok Pál* napszámos bejelentette, hogy a vágóhíd mellett elfolyó vár-árki csatorna partján egy alacsony fűzfán egy véres hulla lóg. *Simor Sándor* alkapitány dr. *Árókay Antal* ker. orvossal megjelentek a helyszínén s mert gyilkosság esetét látták fennforogni, a helyszínére kérték *Sárkány h.* vizsgálóbíró, a ki az orvosi vélemény alapján az öngyilkosságot kizártnak tartja. A hulla térdig a vízben volt, 4-5 tátongy sebbel a parton levő fűzfán lógott. Az alsó nadrágból kihuzott kötő, valamint a kaszáról levett zsinór, melyekkel az akasztás történt, végig véres volt. S mert *Mihályi* keze nem véres, az önkasztás kizártnak mondható. Az áldozat kaszáját és tarisznyát a csatornából halásza ki a hatóság. Fél 8 óra tájban a hullaszállító kocsit a városház udvarán állott meg, hogy a még ismeretlen tetemet agnoszkálják. Özv. *Mihályiné* látván a bakon ülő mentő kezében a kaszát, a városház udvarára sietett. Megható jelenet volt, midőn az anya a véres tetemben fiát felismerte, ráborult s eszméletlenül összeesett. A szomorú vizionálás a körülálló szemébe könnyet csalt. A tetem innen a városi hullaházba került s nyomban utána, mert az előzetes veszekedésnek híre ment, *Simon* alkapitány, *Sárkány h.* vizsgálóbíró, *Tóth* alügyész a nyomozáshoz fogtak s csakhamar *Jankovits*, ennek felesége, leánya, a két özv. *Mihályiné*, tes-vérek és rokonok jayveszékélése töltötte be a városház udvarát s mert a biztos őrizet alá vett *Jankovits* család ellen gyanu nem merült fel, alibijüket hitelt érdemlőleg igazolták, ma délelőtt szabadlábra helyeztettek. Vannak, a kik állítják, hogy kedden este 10 óra tájban a Rác-utcában, majd a rétek felől segélykiáltást hallottak, sőt két gyanus alakot is láttak, de helyes nyomra még e körülmények sem vezettek. Tegnap d. u. 3 órakor dr. *Pataki* és dr. *Herz* törvényszéki orvosok a hullát felboncolták s a fején több folytonosság-hiányt konstátáltak. Legnagyobb volt a vágás a nyak hátsó részén a tarkónál, hol a 4-ik csigola hosznylványa mintegy 2 cm-re kiemelkedett. A zsinag a nyakot körülfogta, hátul a sebbe mélyedt s a kötés okozta pörk alatt véraláfutás nem volt: tehát a halál beálltával történt az akasztás. Szakértők előtt is szinte csodálatos volt ez ember élete. A koponya jobb oldalán ugyanis a falrészből 2 ujnyi széles, 6-7 cm. hosszú rész hiányzik; a fejbőr, kötőszövet és kemény agykéreg az agyhártyával hegesen összenőtt. Ez okozta a gyakorta jelentkező agygörcsöket s a nyavalyatörés tüneteit.

A rendőrség lázas tevékenysége, *Simon* alkapitány fáradságot nem ismerő munkája mind- eddig pozitív eredményre nem vezetett. A sze-

rencsétlen véget ért *Mihályi Ferencet* ma délután temették el a városi hullaházból nagy részvét mellett.

— **A volt főispán időzői.** *Fiáth* Miklós báró, Fejérvármegye volt főispánja s a bodaiki kerület volt orsz. képviselője tudvaleg tovább nyugtózott a takarójánál, mikor pedig uszorások körmei közé került, a csőd elől egy csomó adósság hátrahagyása után meglepett Magyarországból. A báró ur ellen azóta a keresetek árja megindult s a hivatalos lapban most egyszerre négy idézés jelent meg, melyekben a budapesti keresek és váltótörvényszék felszólítja, hogy a kitűzött határidőben pereinek tárgyalására jelenjen meg. Hát ez aligha fog megtörténni, dacára, hogy »mindenkor jól értesült« laptársunk, a »Sz. és V.« mint a meglepett báró ur hivatott védője kitalálta róla, hogy igen jól jövedelmező állást tölt be a volt főispán egyik rokonánál. Nehogy elterjedjen a hír, mintha *Fiáth* Miklós báró az adósságai elől menekült idegenbe, laptársunk bizonyára kimerítő lakcimmal is fog szolgálni a törvényszéknek.

— **Köszönet.** A »Polgári dalkör« által rendezett hangverseny alkalmával még felülfizettek: *Károly* János káptalani helynök 8 kor *Szögyény Marich* Julia úrhölgy 2 koronát. *Louis Franconi* budafoki pezsgőgyáros a tagok részére 1 láda pezsgőt ajándékozott. *Novák H.* helybeli kereskedő a transparenthez szükséges vásznat adta, *Körösy* Gyula és *Mayer* Lajos helybeli iparosok díjmentesen elkészítették. *Scabó* Józsefné helybeli lakos a rendező jelvényeket, *Scitupa* János káptalos pedig a táncrend és táncsterem díszítését ajánlotta fel. Midőn mindezeket a dalkör elnöksége ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja, megemlítjük, hogy *Kiss* Antal helybeli lakos 40 koronával a kör alapító, *Károly* János káptalani helynök pedig pártoló tagja lett.

— **Elfogták Falkayt.** A sokat emlegetett s a közsa hír szárnyain már gyakran elfogott postásikkasztó végre mégis kézrekerült, még pedig valósággal. Az amerikai cs. és kir. konzulátus múlt éjjel a következő táviratit értesítést küldte az igazságügyminiszterhez: »*Falkay* postásikkasztót ma reggel az itteni rendőrség elfogta. Személyazonosságának megállapítása végett kérünk intézkedést.« Az igazságügyminiszteriumból a távirat még tegnap az ügyészséghez került, mely nyomban intézkedett a már előzőleg folyamatba tett kiadatási eljárás lefolytatása s a szökevény postásikkasztó hazahozatala iránt. Ez a cerimonia néhány ezer forintjába kerül a kincstárnak.

— **A honvédelmi miniszter és a kispárosok.** Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter leiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarákhoz, hogy az 1902. évi március hó végéig a honvédség számára szállítandó bakancsok és könnyű cipők elkészítésének felvállalására vonatkozó feltételeket közölje a kispárosokkal és a pályázatban való részvételre szólítsa fel őket. A honvédelmi miniszter ugyanis, tekintettel a kispárosok jelenlegi szomorú helyzetére, 16320 pár bakancs és 6680 pár könnyű cipő elkészítését a kispárosoknak tartotta fenn. A szállításban csakis adófizető s ipartestületi kötelékben levő kispárosok vehetnek részt.

— **Harcászati lövés.** A helybeli 12. dzsidás ezred legénysége f. hó 18-án Zámoly község határában éles töltennyel harcászati céllovást tart. A hatóság az övintézkedések megtételére utasított.

— **A gépész haragja.** A Seregélyeshez tartozó Selyem-major intézője, *Weisz* Lipót szigoruan meghagyta *Faddi* János csősznek, hogy a szérűbe hordott gabonától a baromfit távolartsa. *Faddi* lelkiismeretesen teljesítette, a mi *Molnár* István urad. gépésznek sehogy sem tetszett s nem tetszésének kifejezést is adott, mert az intézőt egy látogatása alkalmával durván megtámadta, sőt egy dorongot fogva leütéssel fenyegette. Az ügy a bíróság elé került.

— **Megvert aratógazda.** Megyeri Krausz Lajos sörédi uradalmában már évek óta lelkiismeretes, jóindulatu gazda hírében állott *Föld János*, a ki majdnem áldozata lett hivatásának. A napokban ugyanis az aratók ellenőrzésére ki- lovagolt a telekbe s mert nem volt megelégedve az aratók munkájával: megpíróngatta őket. Az aratóknak nem tetszett az intelem, megtámadták a lóháton levő gazdát, ütlegetni kezdték sőt *Illés József* sörédi legényember a kezében levő gereblyével ment a gazda ellen s úgy vágta fejbe, hogy vértől ázott fejjel bukott le a lováról. Tóth a moóri csendőrségnél tette meg feljelentését támadói ellen, a kik közül néhányat már le is tartóztattak.

— **Eltűnt diák.** Megírtuk, hogy Rideg András, egy izska-szent-györgyi gazdaember fia mult hó 17-én Pápáról, a hol diák volt, eltűnt s azóta nyoma veszett. Allítólag azért nem mert hazamenni, mert mostoha atyja azt írta neki: »ha nem lesz olyan bizonyítvány, a milyent várok, haza se jöj». Nem is ment haza a diák, noha jó bizonyítványa volt, hanem búdosott, míg nem a Sopronmegyei Lebény községben megbetegedett s Rákosi András néven a kapuvári kórházba került, a hol hasi hasnyalomban meg is halt. Utijegyzeteiben megírta búdosásának viszonyosságait s emlékül mostoha atyjának hagyta.

— **Halálos esés.** Csákvári József, nagy-lángi lakos, földmives betakaróval foglalatokodott s f. hó 8-án egy szekér gabonával ballagott hazafelé. A jól megrakott szekér tetején valószínűleg kissé ittas állapotban elaludt, a nyomórudon, a honnan a kocsi alá került és pedig oly szerencsétlenül, hogy két kerék a nyakán ment keresztül s kioltotta az életét.

— **A méhek.** Ki ne ismerné a méhek pártánul nagy szorgalmatosságát, a melylyel anynyi lusta fráternek, no meg gyermekkorunkban nekünk is követendő példának állítottak? Ki ne gyönyörködött volna abban a rendezett, pompás köztársaságban, a melyeket az asszonyok mindig irigykedve szemlélnek, lévén az egész világon talán egyetlen kormányforma, a hol a jog, törvény és igazság szerint is hölgy viseli a kalapot, meg a koronát? Ott a férfiak csak kötelességei vannak, a melynek fejében ehetik annyit, a mennyi beleje fér, de jogokat csak akkor juttatnak neki, ha nekik tetszik. Ott a férfi nem garázdálkodhatik, nem rughat ki a hámból, nem jöhet pityókosan haza a korcsmából, nem vagdalhatja a felesége bőgőreit a földhöz, mint másutt szokták, mert rögvest kívül teszik a ciháját. Végül ki ne ismerné azt a félelmes fegyvert, a melylyel a méhmama rettenthetlen és lovagias védelmezői már anyyi katrabontot csináltak, a melylyel annyiaknak dagasztották fel pár perc alatt a fitoskjáját, hogy az édesmama se ismert rá. De talán senki oly közelről s oly alapos tapasztalatokat nem szerzett a méhek e csodálatos fegyvere iránt, mint *Mészáros József* tárnoki lakos.

Ugy történt, hogy *Mészáros József Vaskó* Györgynek szénát hozott egy kocsival. A berakodásnál kissé közel talált állani a méheshez, a mit egy ifju, s ha szabad ezzel a kifejezéssel éltem: talán egy kissé hirtelenül lovagias természetű méh szerfölött megorrolt.

— Minek áll ez az otromba teremtés egészen ide a mi portánk elé és mit bámul azokkal a nagy szemével így ránk. Mintha bizony tartoznánk neki valamivel. Nem mondta el a nyilvánosság előtt se komisznak se pimasznak, nem is várt rája órák hosszat, hogy fölfricskazza, hanem odarugtatott, az orrának kellős közepére s olyant csipett azon a lágy terrenumon, hogy testvérek között megért volna ötöt. Szegény paripa — ha ugyan paripának volna szabad nevezni azt a lóborbe bujt néhány zörgő csontot — hirtelenében bőgőnek tekintette a kék eget s akkorát ugrott, a mekkorát talán egész életében sem. Azonban ez volt szegény fejének, sőt valamennyiüknek a veszedelme. A szokatlan ugrással arrébb rántotta a rudat, a rud neki- lődült a méhkasnak, a méhkas fölburult, úgy, hogy gömbölyű fája a kék eget nézte.

Persze rögtön meghuzták a vészharangot, ajármot futtak:

Nem halljátok miként törtek a határon át. Megölve nőnk s leányainkat, Fegyverre honfiak!

Polgárok, nők, ifjak
Előre! előre! előre hát!
Fegyverre honfiak!

E szó nyíllalott a méhhezán keresztül.
E röpke szóban annyi gondolat.

Mint a fürgeteg, úgy rohant ki a lelkes tábor a bős paripák ellen. Elérkezett a dicsőség reggele. A ki harci babérra vágott, a ki hőshalállal halmi akart, az belerohant a harc pusztító viharába s fegyverét kirántva, rugott, csipett, a hol ért.

No azt aztán minden okos ember elképzelheti, hogy a bős paripák felét se vették tréfának, hanem oly táncot csaptak úgy hirtelenében, a mi ugrálásnak, sőt mi több: az örültséggel párosult handabándának is beillett volna. Szomoruan tapasztalták, hogy a kocsi rudja erősebb, semhogy eltörhetnék, a szerszám is tartósabb mint a hogy gondolták. Az apró lovakok pedig nem tágitottak volna egy fél világot. A szomszéd kassokból szintén seregestől tódultak elő a harcra kész katonák, ámbár se feleségük, se leányuk nem forgott veszélyben, de veszélyben forgott a becsület és azt kötelességüknek ismerték hathatósan megvédelmezni. A szegény két paripa úgy el volt borítva méhekkel, hogy jóformán a pej színük se látszott. A hány odafért, az mind erőlködött, szurta, bökte, a mint az ifju tapéntat azt neki lehetővé tette. De ne gondolja senki, hogy *Mészáros József* uramnak nem jutott ki a jóból. Kapott ő is annyit, a mennyire talán álmaiból sem emlékezett. S ha hozzá vesszük még azt a kissé terhelő körülményt, hogy *Mészáros József*nek alul is, felül is nagyon lenge volt a nyári coilletje, elképzeltük, hogy a feldühödött hadsereg miféle pusztítást vitt véghez *Mészáros* uramnak különben sem érzékenlen tagjain. Először persze kapkodással vegyes táncot vitt véghez, a melyhez hasonlót a jó öreg Marosi bácsi nehezen tudna végig cselekedni, azután valósággal ordított és bőgött, hogy a fél falu összeszaladt s a harangozó a harangokat készült félrevern.

Nem akarjuk tovább részletezni a dolgot. Mikor a lovak is a gazdájuk is végig próbálta százszor is azt, hogy: »azt se tom, mék lábamra álljak«, végre *Vaskónának* a mentés gondolata jutott eszébe. Egy köténnnyel betakarta az arcát s a többi részait a méhek gyengédten munkájának hagyván prédául, valahogy nagy kinnal eloldotta a szerszámokat, aztán a földült kast állította fel, a mi után a méhek nyugalma csendesebb mederbe tért. Különben is elegg kivesze- kedték már akkor magukat. Így megszabadultak a veszedelemtől. Hanem olyan veszedelemre — a mint mondják — legöregebb lovak se emlékeztek *Tárnokon*. A két gebe, vagy pardon! paripa soha életében nem érezte magát olyan kővérnek, mint akkoriban. Szegény jó *Mészáros József*et pedig a hités felesége ki akarta első pillanatban tessékelní a házból, mert nem ismert rá. S ő is mikor a gömbölyű ábrázatját s felgömbölyödött tagjait a tükör előtt nézte, csudálkozva kérdezte önmagától: »Vajjon én vagyok-e

én? Aztán lovaival együtt napokig nyomta az agyat és szedte nagyobb emlékezés okáért a patikaszert.

Nagybani jég-eladás
olosón, megegyezés szerint
Lichtneckert József
fúszerkereskedőnél.

Táncztanítási jelentés.

Alapi Kálmán illem- és táncztanító táncztanítási tanfolyamot nyit. Beiratkozások a Rózsás-szigeti fürdő-épület melletti, fürdő-épület táncztermében. *Oktatás d. u. 6 órától 8, esetleg 9 óráig.* Külön- oktatás a nap bármely szakában. Külön- leges tánczok oktatása egyezés szerint.

Szives pártfogást kér

Alapi Kálmán
illem- és táncztanító.

Árverés.

Huszár Károly kanonok székesfejérvári lakos összes ingatlanai **folyó hó 17-én** délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Megyeház-épület) nyilvános birói árverésen elfognak adatni és pedig a kórház- és salétrom-utcai házak.

Szölők: a fiskális dülőben emeletes lakházzal, pincével, kocsiszin és istállóval 20 oktálos termő szőlő;

az öreghegyen 5 oktálos termő szőlő; a ráchegyen 8 oktálos termő szőlő hajlék és pincével;

a ráctemető környéki dülőben 3 oktálos termő szőlő részben beültetve.

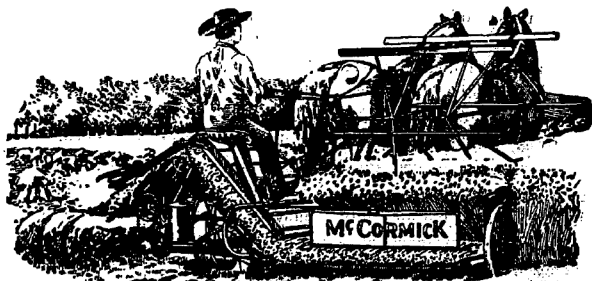
Buzaföldek: az andrásgyepi, gugáspince környéki, hóhárkúti, kertaljai, aszalvölgyi, taligauti, kis-mihály-csucsikai ráchegyi, Stiglerkerti, szürük melletti, sárkány-kúti, voraljai dülőkben.

Kaszalók: a jancsár-kúti, komlós-kerti, hosszúéri, szélkanális, börgyári, hosszú hidi, keleti dülőben.

Az árverési feltételek a telekkönyvi hivatalnál megtekinthetők.

Mc CORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY
(CHICAGOI ARATÓGÉPGYÁR)

GRAND PRIX.

PARIS 1900-ban.

Kéveköti aratógép, Fűkaszalógép, Közörlűkezelő, „Daley” marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye, és Kéveköti fonal- gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s dráinkat nem kérdezte!

Olcsó tartalék-részek árisai raktára.

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Képviseleink:

NEY MÓR, Székesfehérvár. Budapest V., Váci-ut 30.

Nyomatott Számmer Imre könyvnyomdai intézetében, Székesfejérvárott.